

คุณภาพชีวิตของกำลังพลที่ได้รับการพัฒนาตามโครงการกองทุนนำอยู่
กองทุนเข้มแข็ง เขตทหารปลอดภัยเสพติดในศูนย์การทหารราบ
อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ทวี ปัญญาวงศ์
Tawee Panyawong

ภาคนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาประชาคมเมืองและชนบท
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

Master of Public Administration Term Paper in Urban and Rural

Community Development and Administration

Phetchaburi Rajabhat University

2553

ภาคนิพนธ์ฉบับนี้เป็นลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

ชื่อภาคนิพนธ์ คุณภาพชีวิตของกำลังพลที่ได้รับการพัฒนาตามโครงการกองร้อยนำอยู่ กองพัน
เข้มแข็ง เขตทหารปลดอาเสพติดในศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
ผู้เขียน จ.ศ.อ.ทวี ปัญญาวงศ์ สาขาวิชามนุษย์ศาสตร์และสังคมศาสตร์ พ.ศ. 2553

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิต เปรียบเทียบคุณภาพชีวิต และศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยจิตใจและปัจจัยค้ำจุนกับคุณภาพชีวิตตามโครงการกองร้อยนำอยู่ กองพันเข้มแข็ง เขตทหารปลดอาเสพติดของกำลังพล ในศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการนายทหารชั้นประทวน และทหารกองประจำการ ในศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 362 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม มาตรฐานประมาณค่ามี 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การเปรียบเทียบรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟและหาค่าความสัมพันธ์ด้วยวิธีของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับระดับคุณภาพชีวิตของกำลังพล ที่ได้รับการพัฒนาตามโครงการกองร้อยนำอยู่ กองพันเข้มแข็ง เขตทหารปลดอาเสพติดในศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก
2. ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ ประสบการณ์การทำงาน สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา รายได้ และตำแหน่งที่ต่างกัน มีการประเมินคุณภาพชีวิตโดยรวมไม่แตกต่างกัน
3. ปัจจัยจิตใจและปัจจัยค้ำจุนมีความสัมพันธ์เชิงบวกในทิศทางเดียวกันกับคุณภาพชีวิตของกำลังพล ที่ได้รับการพัฒนาตามโครงการกองร้อยนำอยู่ กองพันเข้มแข็ง เขตทหารปลดอาเสพติดในศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในระดับปานกลางอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

กิตติกรรมประกาศ

การทำภาคนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากหลายท่านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ให้ความช่วยเหลือโดยเฉพาะ ดร.เสนห์ คำแพง อาจารย์ที่ปรึกษาหลักและกรรมการ ตั้งแต่เริ่มต้นจนสอบโครงร่างภาคนิพนธ์ พร้อมทั้งผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุทัศน์ นาคจัน ประธานการสอบ และรองศาสตราจารย์ มยุรี วัคแก้ว กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ให้คำแนะนำ ปรึกษาในการจัดทำภาคนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยความเรียบร้อยผู้ศึกษาวิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านและขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้การศึกษานี้จะสำเร็จไม่ได้หากขาดความกรุณาและความร่วมมือจากผู้บริหารศูนย์การทหารราบและผู้บังคับบัญชา ของนายทหารชั้นประทวนและทหารกองประจำการ ทั้ง 7 หน่วย ได้แก่โรงเรียนทหารราบ กองวิทยาการ กองเครื่องช่วยฝึก กองบริการ โรงพยาบาลค่ายธนระษัฏ์ กองพันทหารราบที่ 1 กองพันทหารราบที่ 2 และมณฑลทหารบกที่ 15 ที่กรุณาให้ความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการตอบแบบสอบถาม ขอขอบพระคุณท่านที่ได้มีส่วนร่วมช่วยในการศึกษาให้ลุล่วงไปด้วยดีทำให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ครบถ้วน และได้ผลการศึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตกำลังพลของกองทัพบกโดยรวม ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณจากใจจริง

สุดท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงต่อคุณบิดา มารดา ครอบครัว ตลอดจนเพื่อนนักศึกษาทุกท่านที่กรุณาให้กำลังใจช่วยเหลือและให้การส่งเสริมสนับสนุนด้วยดีตลอดมา จนทำให้การทำภาคนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

ทวิ ปัญญาวงศ์
พฤศจิกายน 2553

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(3)
Abstract.....	(4)
กิตติกรรมประกาศ.....	(4)
สารบัญ.....	(5)
สารบัญตาราง.....	(7)
สารบัญภาพประกอบ.....	(11)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	3
สมมติฐานการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ของการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิด เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต.....	9
ทฤษฎี เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต.....	20
นโยบายการพัฒนาคุณภาพชีวิตของข้าราชการทหารและทหารกองประจำการ กองทัพบก.....	26
ประวัติ ภารกิจ และหน้าที่ ของศูนย์การทหารราบ.....	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	36
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	44
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	44
เครื่องมือในการวิจัย.....	45
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	47

บทที่	หน้า
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
4 ผลการวิจัย.....	50
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	51
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับคุณภาพชีวิตของกำลังพลที่ได้รับการพัฒนาตาม โครงการกองร้อยนำอยู่ กองพันเข้มแข็ง เขตทหารปลดอาสาเสพติด.....	53
ตอนที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐาน.....	69
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	93
สรุปผลการวิจัย.....	93
การอภิปรายผล.....	99
ข้อเสนอแนะ.....	106
บรรณานุกรม.....	108
ภาคผนวก.....	110
ผนวก ก หนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย.....	111
ผนวก ข แบบสอบถามการวิจัย.....	114
ผนวก ค ค่าความเชื่อมั่น.....	122
ประวัติผู้เขียน.....	129

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า	
3.1	จำนวนอัตรากำลังนายทหารชั้นประทวนและทหารกองประจำการ สังกัดศูนย์ การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์.....	45
4.1	จำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	51
4.2	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยจิตใจ.....	53
4.3	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยจิตใจ ด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติ.....	54
4.4	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยจิตใจ ด้านความรับผิดชอบ.....	55
4.5	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยจิตใจ ด้านความก้าวหน้า.....	56
4.6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยค่าจูน.....	57
4.7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยค่าจูน ด้านความมั่นคงในงาน.....	58
4.8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยค่าจูน ด้านความเป็นอยู่ส่วนตัว.....	59
4.9	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของปัจจัยค่าจูน ด้านความสัมพันธ์ ผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชา.....	60
4.10	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของกำลังพล.....	61
4.11	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของกำลังพล ด้านอาหารและ โภชนาการ.....	62
4.12	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของกำลังพล ด้านเครื่องแต่งกาย เครื่องนอนและของใช้ประจำตัว.....	63
4.13	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของกำลังพล ด้านที่พักอาศัย.....	64
4.14	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของกำลังพล ด้านสุขภาพร่างกาย	65
4.15	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของกำลังพล ด้านคุณธรรมและ จริยธรรม.....	66
4.16	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของกำลังพล ด้านสวัสดิการและอื่นๆ.....	67
4.17	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของกำลังพล ด้านปลอดภัยเสพติด ...	68
4.18	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคุณภาพชีวิตของกำลังพล.....	69

ตารางที่	หน้า	
4.19	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินคุณภาพชีวิตของ กำลังพลตามโครงการกองร้อยนำอยู่ กองพันเข้มแข็ง เขตทหารปลอดภัยเสพติด ศูนย์ การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามอายุ.....	70
4.20	การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคุณภาพชีวิตของกำลังพลตามโครงการ กองร้อยนำอยู่ กองพันเข้มแข็ง เขตทหารปลอดภัยเสพติด ศูนย์การทหารราบ อำเภอ ปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามอายุ.....	71
4.21	เปรียบเทียบการประเมินคุณภาพชีวิตกำลังพลตาม โครงการกองร้อยนำอยู่ กองพัน เข้มแข็ง เขตทหารปลอดภัยเสพติด ศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ ด้านอาหารและโภชนาการ จำแนกตามอายุ โดยการทดสอบความ แตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe.....	72
4.22	เปรียบเทียบการประเมินคุณภาพชีวิตกำลังพลตาม โครงการกองร้อยนำอยู่ กองพัน เข้มแข็ง เขตทหารปลอดภัยเสพติด ศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ ด้านเครื่องแต่งกาย เครื่องนอนและของใช้ประจำตัว จำแนกตามอายุ โดยการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe.....	73
4.23	เปรียบเทียบการประเมินคุณภาพชีวิตกำลังพลตาม โครงการกองร้อยนำอยู่ กองพัน เข้มแข็ง เขตทหารปลอดภัยเสพติด ศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ ด้านที่พักอาศัย จำแนกตามอายุ โดยการทดสอบความแตกต่างเป็น รายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe.....	73
4.24	เปรียบเทียบการประเมินคุณภาพชีวิตกำลังพลตาม โครงการกองร้อยนำอยู่ กองพัน เข้มแข็ง เขตทหารปลอดภัยเสพติด ศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม จำแนกตามอายุ โดยการทดสอบความ แตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe.....	74
4.25	เปรียบเทียบการประเมินคุณภาพชีวิตกำลังพลตาม โครงการกองร้อยนำอยู่ กองพัน เข้มแข็ง เขตทหารปลอดภัยเสพติด ศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัด ประจวบคีรีขันธ์ ด้านปลอดภัยเสพติด จำแนกตามอายุ โดยการทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe.....	75

ตารางที่	หน้า
4.26 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินคุณภาพชีวิตของกำลังพลตามโครงการกองร้อยนำอยู่ กองพันเข้มแข็ง เขตทหารปลดอยาเสพติด ศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน.....	76
4.27 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคุณภาพชีวิตของกำลังพลตามโครงการกองร้อยนำอยู่ กองพันเข้มแข็ง เขตทหารปลดอยาเสพติด ศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน.....	77
4.28 เปรียบเทียบการประเมินคุณภาพชีวิตกำลังพลตามโครงการกองร้อยนำอยู่ กองพันเข้มแข็ง เขตทหารปลดอยาเสพติด ศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านอาหารและโภชนาการ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe.....	78
4.29 เปรียบเทียบการประเมินคุณภาพชีวิตกำลังพลตามโครงการกองร้อยนำอยู่ กองพันเข้มแข็ง เขตทหารปลดอยาเสพติด ศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านเครื่องแต่งกาย เครื่องนอนและของใช้ประจำตัว จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe..	79
4.30 เปรียบเทียบการประเมินคุณภาพชีวิตกำลังพลตามโครงการกองร้อยนำอยู่ กองพันเข้มแข็ง เขตทหารปลดอยาเสพติด ศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านสวัสดิการและอื่น ๆ จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน โดยการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe.....	80
4.31 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินคุณภาพชีวิตของกำลังพลตามโครงการกองร้อยนำอยู่ กองพันเข้มแข็ง เขตทหารปลดอยาเสพติด ศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามสถานภาพการสมรส	81
4.32 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินคุณภาพชีวิตของกำลังพลตามโครงการกองร้อยนำอยู่ กองพันเข้มแข็ง เขตทหารปลดอยาเสพติด ศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามระดับการศึกษา....	82
4.33 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคุณภาพชีวิตของกำลังพลตามโครงการกองร้อยนำอยู่ กองพันเข้มแข็ง เขตทหารปลดอยาเสพติด ศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามระดับการศึกษา.....	83

ตารางที่	หน้า
4.34 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินคุณภาพชีวิตของกำลังพลตามโครงการกองร้อยนำอยู่ กองพันเข้มแข็ง เขตทหารปลดอยาเสพติด ศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามรายได้.....	84
4.35 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคุณภาพชีวิตของกำลังพลตามโครงการกองร้อยนำอยู่ กองพันเข้มแข็ง เขตทหารปลดอยาเสพติด ศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามรายได้.....	85
4.36 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินคุณภาพชีวิตของกำลังพลตามโครงการกองร้อยนำอยู่ กองพันเข้มแข็ง เขตทหารปลดอยาเสพติด ศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามตำแหน่ง.....	86
4.37 การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคุณภาพชีวิตของกำลังพลตามโครงการกองร้อยนำอยู่ กองพันเข้มแข็ง เขตทหารปลดอยาเสพติด ศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำแนกตามตำแหน่ง.....	87
4.38 เปรียบเทียบการประเมินคุณภาพชีวิตกำลังพลตามโครงการกองร้อยนำอยู่ กองพันเข้มแข็ง เขตทหารปลดอยาเสพติด ศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านสุขภาพร่างกาย จำแนกตามตำแหน่ง โดยการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ด้วยวิธีของ Scheffe.....	86
4.39 แสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยจูงใจกับคุณภาพชีวิตของกำลังพลตามโครงการกองร้อยนำอยู่ กองพันเข้มแข็ง เขตทหารปลดอยาเสพติด ศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์.....	87
4.40 แสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยค่าจูงกับคุณภาพชีวิตของกำลังพลตามโครงการกองร้อยนำอยู่ กองพันเข้มแข็ง เขตทหารปลดอยาเสพติด ศูนย์การทหารราบ อำเภอปราณบุรี จังหวัดประจวบคีรีขันธ์.....	88

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7